

یک تحلیلگر اقتصادی با تأکید بر اینکه: «تغییر سیاست‌ها باید در نهادهای دیگری رخ دهد»:

تنها انتظار از انتصاب همتی، اثر روانی کاهشی بر بازار است

رامتین مونیق

در روز دوم اعتراضات معیشتی دی‌ماه ۱۴۰۴، بالاخره فرزین از ریاست بانک مرکزی بر کنار شد و روز گذشته همتی رسماً رای هیات دولت وارد ساختمان شیشه‌ای میرداماد شد.

به گفته‌سنگونی دولت، برای همتی ۳ مأموریت مهمار توم، کنترل نرخ ارز از طریق برچیدن فساد و رانت ارز چندنرخ‌ی و مدیریت ناترازی بانک‌ها و جلوگیری از رشد اضافه‌برداشت، مشخص شده‌است. همتی نیز در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران وعده‌داد که ارز را تک‌نرخ می‌کند و ثبات را به اقتصاد کشور بازمی‌گرداند. اما همتی در آذهان عمومی به‌وزیری معروف شده‌است که در دوران او نرخ ارز بالاچهارم از مرکز مبادله، رشد کرد و به همین دلیل از مقام خود کنز گذاشته‌شد. «توسعه‌ایرانی» در گفت‌وگو با یک کارشناس و تحلیلگر اقتصاد کلان، در انتداب‌ه کار نامه‌همتی بر داختمه و سپس موانع و چالش‌های پیش‌روی او را بررسی کرده‌است.

آبازرشن ریال «واقعی» بالا می‌رود؟

پژوهشگر موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی در گفت‌وگو با «توسعه‌ایرانی»، در ابتداعنوان کرد: مسئله انتخاب همتی نیست، بلکه مسئله اینست آیا کسی می‌تواند وظایف اصلی بانک مرکزی را عملیاتی کند؟ ابوالفضل گرمایی یادآور شد: مطابق قانون بانک مرکزی و قانون برنامه هفتم، وظیفه بانک مرکزی حراست از ارزش پول ملی است. آیا بانک مرکزی می‌تواند ارزش واقعی ریال را حفظ کند و در مقابل دلار آمریکا بالا ببرد؟

به گفته او، منظور از بالا بردن ارزش پول ملی یک امر واقعی است و نه بازی با صفرهای ریال در قالب حذف ۹ صفر و معرفی ریال جدید.

رشد نقدینگی، سدر اهمتی

این تحلیلگر مسائل اقتصادی درباره مشکلات کنونی سدر اهمتی، اظهار کرد: تقریباً پس از گذشت یکسال و نیم از اجرای برنامه هفتم، رشد نقدینگی مر دامده به ۲۷ درصد رسیده‌است. یعنی به جای اینکه از رشد ۲۴ درصدی از ابتدای برنامه هفتم به سمت هدف گذاری ۱۳ درصدی در پایان برنامه برسیم، مسیر معکوس را طی کرده‌ایم و رشد نقدینگی ۱۳ واحد درصد بیشتر هم شده‌است.

گرمایی درباره کارنامه همتی در کنترل نقدینگی گفت: کارنامه همتی در دوره قبلی که پست ریاست کل بانک مرکزی را داشت، نشان می‌دهد از مرداد ۹۷ تا خرداد ۱۴۰۰، نقدینگی کشور ۲۰ درصد رشد داشت و از ۲۰ درصد به ۴۰ درصد رسیده بود. از طرف دیگر توم کشور در همان بازه زمانی از ۱۰ درصد در مرداد ۹۷ به ۴۴ درصد در پایان دوره ایشان رسیده بود؛ یعنی بیش از ۳۴ درصد افزایش.

او تصریح کرد: البته نمی‌توان نقش شکست توافق، خروج ترامپ از جام و نقدینگی انباشت شده به شکل شبه پول را در بانک‌ها نادیده گرفت اما اکنون مسئله اینست که آیا همتی در آن دوره بر التهاب بازار ارز و نقدینگی

ابوالفضل گرمایی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»

«همتی نمی‌تواند بازار ارز را کنترل کند چون ابزارهای کافی در اختیار ندارد اما اگر این ابزارها را هم در اختیار داشت، باز هم نمی‌توانست زیرا به ابزارهایی اعتقاد دارد که ناکارآمدی و خنثی بودن نشان داده‌اند. ایجاد اتاق مبادله جدید، تک‌نرخ کردن ارز و... جزو همین ابزارهاست

گزارش

شاخص تورم ماهانه بانک مرکزی در آبان و آذر ۱۴۰۴ نشان دهنده تغییرات قابل توجه در گروه‌های کالایی و خدماتی بود که فشار مالی بر خانوارها بر جسته کرد. به گزارش اکوایران، شاخص کل در آبان معادل ۳۰.۴ درصد و در آذر ۳۰.۳ درصد ثبت شد، که بیانگر تثبیت نسبی تورم ماهانه در پایان سال است، اما نوسانات در برخی گروه‌ها، به ویژه خوراکی‌ها، تفریح و تحصیل نشان دهنده افزایش غیر متوازن هزینه‌ها بود. در بخش خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها، تورم ماهانه در آبان ۵۵.۳ درصد و در آذر ۵۵.۲ درصد ثبت شد و همچنان فشار قابل توجهی بر هزینه‌های خانوار ایجاد کرد. گروه دخانیات نیز از ۳۰.۳ درصد در آبان به ۳۰.۹ درصد در آذر رسید. پوشاک و کفش با ۴۰.۳ درصد در آذر، افزایش متوسطی تجربه کرد که حاکی از تعدیل نسبی فشار تورمی در این بخش بود. شاخص گروه مسکن، آب، برق و سایر سوخت‌ها با ۱۰.۸ درصد در آبان و ۱۰.۶ درصد در آذر کمترین فشار را در بین بخش‌های اصلی وارد کرد. این روند حاکی از کنترل نسبی هزینه‌های انرژی و اجاره‌ها بود. در مقابل، حمل و نقل از ۲۰.۲ درصد در آبان به ۲۰.۵ درصد در آذر افزایش یافت

گزارش

مشکل، ضعف جدی در نظارت و نبود سازو کار شفاف است؛

تحریم، توجیه عدم بازگشت ۶.۷ میلیارد دلار از درآمدهای نفتی نیست

وضعیت تحریمی ایران همواره هزیه‌های بزرگی به صنعت نفت کشور زده‌است. یکی از مهم‌ترین آنها سخت‌تر شدن فروش نفت و اتخاذ روش‌هایی برای دور زدن تحریم از سوی ایران است. روش‌های دور زدن تحریم به‌طور معمول به دلیل آن که منجر به افزایش ریسک صادرات می‌شوند، برنامه‌ها را نیز بالا می‌برند. به دلیل تحریم بودن ایران و ناتوانی در وصول درآمدهای ارزی، روش‌هایی برای دور زدن جریان‌های اصلی پی گرفته شده‌است که مشکلاتی ایجاد کرده‌اند.

به گزارش تجارت‌نیوز، از طور که ایلنا گزارش داده، حبسینعلی حاجی‌دلیگانی، نائب‌رئیس کمیسیون اصل‌نود، از ورود مجلس به پرونده تراستی‌ها و صرف‌های امین‌وزارت نفت که با سفارش این‌وزارتخانه نفت فروخته‌اند امداد را نفت را به کشور برگردانند، خبر داد و گفت: «بحث عدم بازگشت دلاری نفتی در این شرایط کنونی کشور بسیار حساس است و مجلس به‌طور جدی وقایع این موضوع را دنبال می‌کند».

آن‌چه بیش از چیز دیگر در این پرونده جلب توجه می‌کند، ضعف جدی نظارت بر عملکرد تراستی‌های

پژوهشگر موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی: افزایش شمار تراستی‌های متخلف و معامله‌گران وابسته به آن‌ها در بازار ارز ایران، مسئله‌ای است که اختیار و کنترل آن از دست رئیس بانک مرکزی خارج است پس اکنون تنها انتظار از فرآیند انتصاب رئیس جدید بانک مرکزی اینست که اثر روانی بر بازار بگذارد و برای مدتی روند افزایشی را متوقف کند

فرآیند سفته‌بازی مالی بورس و بازار طلا بر توم غافل بمانیم. این موضوعات موجب می‌شود که اصالت‌توانیم روند تورم را کنترل کنیم. عنوان کرد: همتی کارنامه عجیبی در دفاع از استفاده از ظرفیت‌های بازار بورس و اوراق بدهی در ایجاد ثبات اقتصادی دارد اما تجربه نشان داده‌است که دقیقاً همین رویکرد مالی گرایانهی تفکر حاکم، موجب به‌همکاری بیشتر در سطح ملی و انتشار نقدینگی بالاتر بوده که خود تورم را است.

تغییر سیاست در جای دیگر باید رخ دهد

این پژوهشگر اقتصادی در ادامه، مطرح کرد که بررسی کارنامه همتی در حوزه بانک، ارز و تورم نشان می‌دهد که او اگر قصد تغییرات جدی هم داشته باشد، نمی‌تواند اثر گذار باشد چرا که تغییر سیاست‌ها باید در نهادهای دیگری رخ بدهد.

تمام ابزارهای توصیه‌شده توسط اقتصاد مسلط، همچون حذف گام به گام تورم‌زجی، ایجاد اتاق مبادله ارزی و رصد گزارش گردش حساب و مبادلات بدهکاران ارزی استفاده کرد، اما مسئله اینست که آیا این اقدامات می‌تواند به تلاطم بازار ارز خاتمه بدهد چرا که موضوع اصلی، مقابله با ناسدای است که در بازگشت از اتفاق افتاده‌است. پژوهشگر موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی با بیان اینکه راه‌حواله‌ارزی پرتوپلاستی‌ها در تورم و به افزایش است، توضیح داد: پرتوپلاستی‌ها در بازار حواله، قیمت‌ها را بالاتر می‌برند و بازار غیررسمی هم به تبع آن، به سمت افزایش قیمت حرکت می‌کند و قیمت خود را با حفظ فاصله ۲۰ درصد، بالاتر می‌برد.

گرمایی خاطر نشان کرد که افزایش شمار تراستی‌های مختلف و معامله‌گران وابسته به آن‌ها در بازار ارز ایران، مسئله‌ای است که اختیار و کنترل آن از دست رئیس بانک مرکزی خارج است.

به اعتقاد او، اکنون تنها انتظار از فرآیند انتصاب رئیس جدید بانک مرکزی اینست که اثر روانی بر بازار بگذارد و برای مدتی روند افزایشی را متوقف کند اما اگر بخواهد به گونه‌ای واقعی بر بازار موثر باشد، باید با مافیای مالی و ارزی بر خورد شود که تاکنون هم نشان‌های از آن به چشم نمی‌خورد.

رویکرد مالی گرایانه تورم را ست

این کارشناس مسائل اقتصادی درباره تورم نیز بیان کرد: اگر مسئله تورم را هم به درستی تحلیل کنیم و سودخواهی صاحبان سرمایه راثی و مافیای مالی را نیز در آن در نظر بگیریم، که رشد نقدینگی و افزایش قیمت ارز را تحمیل می‌کند، آیا قرار است تنها با تغییر رئیس بانک مرکزی این روند متوقف شود؟

گرمایی توضیح داد: همچنان اصرار بر اینست که ریشه تورم را تنها در کسری بودجه بینیم و در فهم اثر گذاری

بررسی کارنامه همتی در حوزه بانک، ارز و تورم نشان می‌دهد که او اگر قصد تغییرات جدی هم داشته باشد، نمی‌تواند اثر گذار باشد چرا که تغییر سیاست‌ها باید در نهادهای دیگری رخ بدهد. البته انتقادات به کارنامه همتی باید با در نظر گرفتن مسائل سیاسی و اجتماعی باشد

پژوهشگر موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی در پایان خاطر نشان کرد: تا وقتی نتوانیم الیگارش‌ها را سرکوب و کنترل کنیم، وضعیت همین است پس مسئله اصلی در شرایط فعلی کشور، ایجاد ثبات سیاسی و اجتماعی است و اگر قادر به این کار نیستیم، حداقل کاری که می‌توان کرد، سرکوب الیگارش‌هاست.

خبر اقتصادی

دبیر جامعه انجمن‌های اسلامی اصناف: درخواست اصناف تثبیت نرخ ارز و کاهش مالیات است

دبیر کل جامعه انجمن‌های اسلامی اصناف و بازار مطرح کرد: درخواست‌های اصناف به وجود آورده‌است. وظیفه ما این است که نظرات و دغدغه‌هایمان را بیان کنیم و امیدواریم که مسئولین هم به این موارد توجه نمایند. به گزارش ایلنا، محمود جواد امینی اعلام کرد: طبق همان دسترسی که رئیس‌جمهور اعلام کرده‌اند، هفته آینده این جلسه با وزیر کشور بر گزار خواهد شد و امیدواریم که بتوانیم در این جلسه حضور یابیم و در مورد مسائل و مشکلات اصناف و بازار بیان بحث و تبادل نظر کنیم.

رئیس کمیسیون تلفیق مجلس: حدود ۸ میلیارد دلار پول نفت به ایران برگشته

رئیس کمیسیون تلفیق بودجه، خبر داد: فاصله بین عدد فروش تا عدد وصول نفت، حدود ۷ تا ۸ میلیارد دلار فاصله دارد. به گزارش انتخاب، غلامرضا تاجگردون

در گفت‌وگوی ویژه خبری، با یادداشتن این رقم، افزود: جالب است رئیس بانک مرکزی، رئیس سازمان برنامه و زیر اقتصادر گیر این موضوع هستند و حتی وزیر نفت از مادر خواست کمک کرد او هم در این میان، گرفتار این موضوع شده‌است.

دبوان محاسبات کشور: ترک فعل دولت در تأمین مالی نهضت ملی مسکن محرز شد

دبوان محاسبات اعلام کرد کوتاهی دولت در افزایش سرمایه بانک مسکن موجب ناترازی آن شده‌است. به گزارش تسنیم، دبوان محاسبات قصور در تأمین نظر قانون گذار را احصاء کرده و با لحاظ آثار مالی و مدیریتی این ترک فعل، موضوع را در دستور رسیدگی قرار داد و بر پیگیری مسئولیت دستگاه‌های ذی‌ربط تا اجرای این حکم قانونی تأکید دارد. گفتنی است، دولت مکلف به افزایش سرمایه بانک مسکن به مبلغ ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بوده اما گذشت بیش از ۹ ماه از سال مالی، تکالیف قانونی مربوطه اجرا نشده که این امر موجب تلذوم ترازی بانک مسکن و اخلاخل در تأمین مالی طرح نهضت ملی مسکن شده‌است.

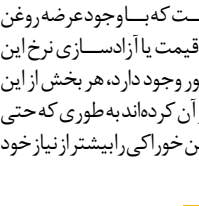
یک مقام صنفی اعلام کرد: افزایش ۳۰ تا ۴۰ درصدی قیمت کاغذ

رئیس اتحادیه صنف فروشنندگان کاغذ و مقوای تهران اعلام کرد: نه فقط بازار کاغذ و مقوا که تمام بازار در التهاب است. التهاب امروز بازار توسط تمام اصناف حس می‌شود. کاغذ از محصولات وارداتی به شمار می‌رود و ۸۵ درصد موجودی آن در بازار وارداتی است. ما هیچ‌کاری جز واردات کاغذ نداریم. حمید نیکسکل در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز، با اشاره به افزایش قیمت ۲۰ تا ۴۰ درصدی کاغذ، ادامه داد: ۸ ماه است که تعادل عرضه و تقاضای کاغذ به هم خورده‌است. بارها بارها هشدار دادیم، از دولت مردان و حاکمان انتظار داریم که مساله کاغذ را جدی بگیرند. تمرکز آموزشی، تارویی، تولیدی، همو و همه به کاغذ احتیاج دارند. در حال حاضر مساله اصلی متخصصین از است.

باز اظهارات متناقض متولیان روغن مشخص شد:

احتکار بزرگ در بازار روغن

باز اظهارات متناقض متولیان روغن مشخص شد: با اظهارات متناقضی درباره دلایل کمبود روغن مطرح می‌کنند که خبرها از احتکار روغن حکایت دارد. به گزارش تسنیم، این روند نشان از یک چرخه معیوب در توزیع روغن است که با وجود عرضه روغن و درحالی که رزمه‌های افزایش قیمت یا از آندسازی نرخ این محصول اساسی خوراک در کشور وجود دارد، در بخش از این چرخه به نحوی اقدام به احتسکار آن کرده‌اند به طوری که حتی مصرف‌کننده نیز در تلاش است این خوراک را بیشتر از نیاز خود خریداری کند.

باز اظهارات متناقض متولیان روغن مشخص شد: با اظهارات متناقضی درباره دلایل کمبود روغن مطرح می‌کنند که خبرها از احتکار روغن حکایت دارد. به گزارش تسنیم، این روند نشان از یک چرخه معیوب در توزیع روغن است که با وجود عرضه روغن و درحالی که رزمه‌های افزایش قیمت یا از آندسازی نرخ این محصول اساسی خوراک در کشور وجود دارد، در بخش از این چرخه به نحوی اقدام به احتسکار آن کرده‌اند به طوری که حتی مصرف‌کننده نیز در تلاش است این خوراک را بیشتر از نیاز خود خریداری کند.

باز اظهارات متناقض متولیان روغن مشخص شد: با اظهارات متناقضی درباره دلایل کمبود روغن مطرح می‌کنند که خبرها از احتکار روغن حکایت دارد. به گزارش تسنیم، این روند نشان از یک چرخه معیوب در توزیع روغن است که با وجود عرضه روغن و درحالی که رزمه‌های افزایش قیمت یا از آندسازی نرخ این محصول اساسی خوراک در کشور وجود دارد، در بخش از این چرخه به نحوی اقدام به احتسکار آن کرده‌اند به طوری که حتی مصرف‌کننده نیز در تلاش است این خوراک را بیشتر از نیاز خود خریداری کند.